

Klima- og biodiversitetskrisen er dybt forbundne. Derfor kæmper vi i Den Grønne Ungdomsbevægelse altid både for klima og biodiversitet, når vi kæmper for en bedre fremtid. Vi tror på, at løsningerne på kriserne skal tackle klima-, biodiversitet-, ulighed- og omsorgskriserne på én og samme tid. Det kan heldigvis også godt lade sig gøre.

Dette skriv er et udtryk for skribenternes holdning. Det er baseret på grundig research og kilder fremgår. Det er imidlertid helt okay at være uenig eller bidrage med andre nuancer til debatten. Vi anerkender fuldt ud, at løsningerne på de sammenbundne kriser er et komplekse og dilemmafyldte, og at der ikke findes ét rigtigt svar.

Grunden til at klima- og biodiversitetskrisen er forbundet beror på flere forskellige ting.

Hvis vi ikke nedbringer drivhusgasudledningerne og tackler klimaforandringerne, vil de fremskynde tabet af biodiversitet, da stigende temperaturer og mere ekstremt vejr udfordrer mange arters overlevelse.

Desuden ved vi, at jordbunden, mikrolivet i jorden, svampene, livet i oceanerne allerede absorberer omkring halvdelen af menneskehedens udledning af drivhusgasser¹. Det er vores levende venner, som i modsætning til os mennesker, optager mere CO₂ end de udleder samtidig med at de stabiliserer økosystemerne. Hvis ikke vi giver disse systemer mere plads, men derimod i stigende grad ødelægger dem vha. skovrydning, konstruktioner, landbrug, minedrift mv., så vil klimakrisen accelerere yderligere. Accelererer klimakrisen yderligere, vil det samtidig presse disse naturlige systemer, som ikke længere vil kunne bidrage med det livsnødvendige ydelser de laver.

Det er vigtigt, at vi er mange som taler på dyrenes, planternes og bakterierne vegne. Disse dele af naturen bliver oftest undertrykt, udnyttet og instrumentaliseret af mennesker. Derfor er det også til stor inspiration, at eksempelvis [Arternes Ambassade](#) gentagne gange stiller sig op og insistere på at alt levende skal have rettigheder og skal beskyttes. Dog må vi ikke blive blide for det globale perspektiv. Det er her der kan opstå nogle dilemmaer omkring VE-udbygning. Det kan være fint at beskytte og tale på vegne af en lokal art og beskytte lokalt. Men dyr vil dø og uddø på en hel anden skala, hvis vi ikke reducerer CO₂.

DGUB's holdning til VE udbygning

DGUB vedkender sig, at der er behov for en meget hurtig energiomstilling, da kul, olie og gas skal blive i jorden! Reduktion af CO₂ er som sagt essentielt for arters overlevelse. Dog skal en omstilling af energien ikke stå alene. Der skal ske en mere radikal omstilling af systemet.

Der er et akut behov for at reducere energiforbruget. Det kan både gøres ved at energieffektivisere (eksempelvis i industrien og i bygninger), men det kan også gøres ved, at visse typer produktion og forbrug stopper. Klima- og biodiversitetskrisernes fremskredenhed taget i betragtning, er det nødvendigt at stoppe idéen om evig vækst på en planet med knappe ressourcer. DGUB ser heller ikke nogen tegn på, at "grøn vækst" vil løse problemerne 1) fordi det aldrig har vist sig realiseret at lave en total afkobling af CO₂ og ressourceforbrug fra vækst² 2) Lige meget hvor cirkulær en

¹

<https://videnskab.dk/forskerzonen/kultur-samfund/4-maader-saadan-tackler-vi-klima-og-biodiversitetskrisen-samtidigt>

² Hickel & Kallis (2019) [Is Green Growth Possible](#)

produktionskæde er, vil der altid være et vis forbrug og spild af energi og ressourcer. Dette bygger på termodynamikkens anden lov om entropi³.

Desuden er den minedrift der er krævet for at producere vindmøller og solceller ikke ubetydelig. Der skal bruges sjældne metaller, hvor udvindingen er problematisk for klima og biodiversitet ([mangler viden og kilde](#)).

Hvad der er allermest essentielt, og som VE-udbygning og biodiversitet har til fælles, er plads. I dag udgør landbruget 62% af Danmarks areal (og ca. 50% globalt⁴), hvoraf over 80% af arealet bruges på animalsk produktion (samtidig med at der importeres soyabønner til fodder ind fra Amazonas og andre steder i verden).⁵

Landbruget og arealanvendelse som løsning

Udfordringer med biodiversitet og VE-udbygning bliver ofte stillet op som et uløseligt problem, da der efter sigende ikke er plads til begge dele. Dog er det vigtigt at huske på, at den måde vi bruger arealet på, er politisk og kunne være anderledes.

Nedlagde vi den animalske produktion, ville der frigøres 80% af landbrugsarealet. Det er areal, som kunne bruges til at dyrke flere plantebaserede afgrøder (her i blandt proteinafgrøder), men også til mere skov, mens visse arealer kunne bruges til vindmøller og solceller. I første omgang kræver DGUB en halvering af den animalske produktion.

Der er dermed behov for reduktion af produktionsarealet, men også at de dyrkede areal i højere grad dyrkes med hensyn til klima og biodiversitet. Det kan blandt andet være ved at bruge regenerative principper⁶ i jordbrug, hvor toplaget i jorden opbygges. Det øger biodiversiteten i jorden samtidig med at det lagrer CO₂. Det betyder også fødevareproduktion med færre og ingen eksterne inputs, så som kunstgødning eller sprøjtemidler. Disse dræber både insekter og udleder CO₂.

Lavbundsjord

LavbundsJORDE er vådområder så som enge og moser, som er blevet drænet for at kunne udbytte jorden. Jordene er meget kulstofrige (grundet gamle planterester som lagrer CO₂), så selvom lavbundsJORDE kun udgør syv procent af det danske landbrugsareal (171.000 hektar), står det for 50 procent af den CO₂-udledning, der kommer fra landbruget (ca. 4,8 million tons CO₂). Når den kulstofrige JORD drænes og opdyrkes frigives den CO₂, som førhen var lagret i jorden. Derfor bør lavbundsJORDE hurtigt tages ud af drift.⁷

LavbundsJORDE skal ud af drift, så de ikke længere drænes og pløjes. LavbundsJORDE skal igen gøres våde, ved at stoppe drænet. Herefter skal området i de fleste tilfælde bare passe sig selv og regenerere. Udtagning af lavbundsJORDE er en billig løsning, som skaber store reduktioner. Det er

³ Molly Scott Cato (2021) *Environmental Economics*

⁴ "Livestock takes up nearly 80% of global agricultural land, yet produces less than 20% of the world's supply of calories" ([WRI, 2017](#))

⁵ DN og Dyrenes beskyttelse (2017) <https://www.ft.dk/samling/20171/almdel/MOF/bilag/281/1858307.pdf>

⁶ White (2020) Why Regenerative Agriculture?

⁷ DN, <https://www.dn.dk/vi-arbejder-for/landbrug/lavbundsJORDE/>

altså et oplagt første tiltag på arealoplægningen. Hvis alle syv procent af landbrugets arealer, der er lavbundsjord, udtages, så kan CO₂-udledningen mindskes med op til 4,5 millioner tons pr. år.

Skovplantning

Der skal plantes meget mere skov, som både lagrer CO₂ og skaber leveområder for biodiversiteten. Skov er den mest oplagte og naturlige måde at lave CO₂ fangst og lagring. Vi skal desuden være solidariske med andre lande, ved at stoppe import af varer, som bidrager til rydning af skov, herunder palmeolie, kød og biomasse til biomasseanlæg.

Naturbeskyttelse

I overensstemmelse med Dansk Naturfredningsforenings forslag (og EU's forslag), bør mindst 30% af den danske natur være under beskyttelse. Heraf bør 20% være "stængt beskyttet" (ingen menneskelig indgriben), mens 10% kan være "beskyttet" (der kan drives eksempelvis bæredygtigt skovbrug).

Internationale biodiversitetskrav

- Få Ecocide skrevet ind international lovgivning – det findes allerede i national lovgivning i nogle lande⁸
- Stoppe ny udvinding og produktion af fossile brændsler
-

Nationale biodiversitetskrav

- Danmark lever som minimum op til den internationale FN-aftale om biodiversitet fra dec. 2022
- Danmark skal beskytte 30% (eller mere?) af alt vand og land i 2030
- Danmark skal udfase biodiversitetsskadelige subsidier
- Danmark skal reducere det animalske landbrug med 50%
- Alle lavbundslande skal tages ud af produktion
- Flere (hvor mange?) penge til biodiversitetgenoprettende projekter (biodiversitetsfond?)
- Inkludering af civilbefolkningen i beslutningen og udarbejdelsen af biodiversitetsprojekter
- Danske virksomheder må ikke bidrage til biodiversitetsfjendtlig adfærd/økonomisk aktivitet i Danmark eller i andre lande
- Alle organisationer skal tage hensyn og bidrage positivt til at stoppe biodiversitetskrisen

Idéer til aktivismen

- Husk at lave koblingen til biodiversitetskrisen, når du laver klimaaktivisme. CO₂ reduktioner handler også om biodiversitet, så husk at voice det.
- Brug evt. "naturkrise" som synonym for "biodiversitetskrise" i formidling. Det kan være nemmere at forholde sig til.
- Det er legitimt at være bekymret for miljøforhold, så vi er forstående overfor borgere, som har en naturbegrundet bekymring for VE-udvidelse.

⁸ <https://www.stopecocide.earth/>